GAZET'A TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a" ese: Marti'a, Joui'a si Sambat'a.
Pretiulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Tieri esterne pe siése luni 14 fr. pe anu 28 franci.

Anulu XLIV.

Se prenumera:
a postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.
Anunciurile:
un'a seria garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr. v. a. pentru flacare publicare. — Scrisori nefrancate nu se primescu. — Manuscripte nu se retramitu.

Nr. 80. **Joi, 16|28 Iuliu** **1881.**

Oficiosii unguri dupa alegeri.

Brasiovu, 16/28 Iuliu.

Resultatulu alegeriloru in Ungari'a desi, judecandu mai strictu, guvernulu a suferitu unu desastru prin inmultirea estraordinara a deputatiloru de partid'a Kossuthiana, contraria starei actuale de lucruri, a incuragiatu fórte multu pe oficiosii dlui Tisza, pentru cà maioritatea celoru alesi se numera intre aderentii ministrului presiedinte. Deodata dlu Tisza a devenitu earasi omulu de incredere alu poporului ungurescu, ómenii lui au inceputu alu inaltiá din nou pêna in alu sieptelea ceriu. Cetindu foile guvernamentale ar' crede cineva cà amu intratu intr'o noua era de liniste si stabilitate si cà totu ce ni se presentá inca inainte cu càteva luni intr'o haina mohorita, ar' straluce adi in lumin'a celui mai prietinosu sóre.

Si óre ce s'a intemplatu in asia scurtu timpu, cá lucrurile se apara intr'o culóre atàtu de vesela? Cercetandu adeverulu nu gasimu nimicu estraordinariu. Singurulu resultatu alu alegeriloru si faptulu cà s'au mai cheltuitu inca vr'unu milionu doue pentru a face se reiésa partidulu guvernului, nu ni se pare nicidecum suficientu spre a justifica unu optimismu cá acel'a, ce 'lu manifesta adi organele oficióse in tóte cestiunile interióre.

Pentru cá se reducemu aceste ostentative imnuri de lauda, ce le intonéza corulu oficiosiloru maghiari, la adeverat'a loru valóre, nu trebue decàtu se [illegible]ntuamu, cà resultatulu alegeriloru a deschisu intregei legiuni de mameluci perspectiv'a unei noue periode de vieatia fara grige, garnisita cu ciolane de totu feliulu, pentru nesatiabilii sprigiuitori ai marelui barbatu de statu, care conduce adi destinele Ungariei.

Candu s'a intemplatu accidentulu cunoscutu la Elepatacu, cu ocasiunea primirei ministrului presiedinte, se dice, cà unu óspe dela bài, care face parte din partid'a Kossuthiana ar' fi disu: „Nu e ceva nou, cà Tisza Kálmán se salvéza pe sine intre tóte impregiurarile, dér' aceia cari urméza dupa elu o patiescu de regula fórte reu!" Aceste cuvinte ne facura se aruncamu intrebarea: Ce folosu cà dlu Tisza a esitu earasi victoriosu la alegere déca tiér'a a remasu in aceea 'si trista situatiune fara prospecte sigure la o imbunatatire a sórtei sale? Regimulu Tisza e salvatu inca pentru càtuva timpu, prestigiulu lui s'a „intaritu" cum dicu oficiosii, dér' este óre cu acésta si statulu salvatu, este elu feritu de prapasthi'a ce amenintia se'lu inghita?

Nu voimu se cercetamu càta incredere mai póte avé adi d-lu Tisza la Maghiarii sei, càtu pentru noi, abstragêndu chiaru dela persón'a ministrului-presiedinte, nu potemu avé nici cea mai mica temere cà sistemulu de guvernare actualu va avé durabilitate. Multe, fórte multe trebue sè se schimbe, numai pentru cá se ajungemu la acelu punctu, de unde se potemu sperá la o ameliorare a situatiunei. De ce isi mai si dau oficiosii Tisaisti zadarnic'a silintia de a infrumsetiá lucrurile? Nu vedu ei cà acést'a produce numai efectulu contrariu?

Voindu se faca din necessitate o virtute Maghiarii se lauda cà s'au impacatu cu Croatii si inca in mai multe rênduri. Scimu noi fórte bine cum s'a facutu acést'a impacare si de aceea potemu apretiá pe deplinu valórea fanfaronadeloru pressei maghiare. Déca cei din Budapest'a au crediutu, cà cu incorporarea granitiei militare la Croati'a s'a inmormentatu cestiunea de nationalitate in Ungari'a ei voru avé in curendu ocasiune de a se convinge cà au fost fórte insielati. Chiaru discursulu d-lui Tisza dela St. Georgiu dovedesce, cà in Transilvani'a si Ungari'a acést'a cestiune este inca departe de resolvarea ei. Faptu este numai, cà la noi tóte au remasu cum au fost, minus diferenti'a ce-o potemu constatá in regresu, ear' càtu privesce Croati'a, ea s'a intaritu si mai multu prin incorporarea granitiei si dupa simptomele ce se arata, nu va trece multu si opositiunalii dela „Obzor" voru ajunge a conduce frênele guvernului croatu.

Si apoi cum stamu façia cu Cislaitani'a? Ar' fi lucru cutezatu a mai vorbi adi de influinti'a omnipotenta a guvernului ungurescu in monarchia. De candu s'a dusu comitele Andrássy si de candu guverna in Austri'a comitele Taaffe, „preponderanti'a" Ungariei a fost redusa in nesce limite multu mai modeste si peste puçinu se va vorbi de ea numai in timpulu trecutu.

Cehii avura ide'a bizara de a pune pe bancnotele de 10 fl. tiparite numai in limb'a germana si maghiara o stampiglia cu cuvintele „desiat zlatich" (diece florini) in limb'a loru. Ministrulu de finance ordonà sè se priméscа la cassele statului asemeni bancnote. Guvernulu ungurescu se opune.

Pêna candu va durá acésta opositiune? Suntemu curiosi, dér' ni se pare cà dlui Tisza nu-i va remané alta decàtu a lasá cá sè se faca acésta gaura in dualismulu bancnoteloru, admitienduse si tecstulu cehu-polonu s. a.

Si óre procederea cu notele bancei austro-ungare, nu va aflá imitare si pe terenulu institutiuniloru politice, cari sunt lipsite de liberulu consemtiementu alu tuturoru popóreloru? Sanatosi se fimu numai si vomu vedé inca multe, ce nu voru armonia cu sperantiele sanguiniciloru oficiosi unguri!

Cronic'a evenimenteloru politice.

In Vien'a se latise dilele aceste sgomotulu, cà ministrulu de finance Dunaievski ar' voi se 'si dé demissiunea din caus'a conflictului cu banc'a austro-ungara si cu guvernulu ungurescu pentru bancnotele cehisate. D. Dunaievsky dadu-se adeca ordinu cá sè se priméscа la cassele statului si bancnote, ce voru avé pe-o parte imprimate cehesci. Contra acestui ordinu a remonstratu banc'a si guvernulu ungurescu, care vede in acést'a mesura o amenintiare a institutiuniloru dualismului. Se spera inse cà ministrului de finance 'i va succede a esi victoriosu din acestu conflictu. In cercurile cehice se interpretéza ordonanti'a ministeriului privitóre la bancnotele de diece florini cehisate asia, cà printr'insa s'ar' fi admisu in principiu indreptatirea tecstului cehicu, cà prin urmare scopulu doritu s'ar' fi ajunsu.

In Vien'a se face mare opositiune bancnoteloru cehisate. Aceste charthii, pe cari sunt tiparite càteva cuvinte in limb'a ceha, aratandu valórea loru, se respingu de càtra privatii nemti, multi stergu cu linii gróse cuvintele cehice si indata ce o asemenea bancnota ajunge earasi în mani cehice se scrie pe ea: „platy deset zlatich". Se dice cà banc'a subtrage pentru fiacare bancnota astfeliu manjita càtiva cruceri. Ordonanti'a ministrului Dunaievsky a facutu rea impressiune intre Nemti. Cu tóte astea inse este si remane unu mare inconvenientu cà pe nouele bancnote figuréza numai unu tecstu ungurescu si nemtiescu, pre candu pe cele vechi absolutisce valórea bancnotei era indicata in limbele tuturoru popóreloru din monarchia.

Cá unu semnu alu spiritului ce domnesce in Austri'a póte servi unu articulu alu unui diaru guvernamentalu polonu „Prazky Dsennik", asupra partidei liberale germane. In acestu articulu li se imputa liberaliloru nemti cà lucra numai spre a sàdi desbinare intre poporulu germanu si cehu si cà demoraliséza si amaresce sistematicu pe publicu prin mediulu pressei. Surprindietoriu este cà chiaru si unu organu bismarckianu conservatoru din Berlin vorbesce in tonulu celu mai iritatu contra partidei liberale a nemtiloru austriaci, facêndu portarea ei responsabila pentru certele nationale ce agita adi intrég'a Cislaitania. D-lui de Bismarck 'i este usioru a aratá duoe façie p'odata. De-o parte da ordinu de a se laudá politic'a comitelui Taaffe, de alta parte i stau destule medilóce la dispositiune spre a incuragiá opositiunea intransigentilorn nemti din Austri'a.

Ministrulu de interne alu Romaniei d. C. A. Rosetti a adresatu o circulara càtra prefectii din tiéra in caus'a insemnatei reforme a legei comunale. Unu proiectu de lege pentru reorganisarea comuneloru in Romani'a a fost deja presentatu Corpuriloru legiutórie, dér' guvernulu l'a retrasu, pentru cà s'a semtitu trebuinti'a se fia studeatu mai bine. Eata, ce dice intre altele d. Rosetti:

„Scii, d-le prefectu, c'au trecutu peste 17 ani, de cându s'a pusu in lucrare cea d'antaiu lege organica, prin care s'au stabilitu, in modu sistematicu, institutiunile comunali in Romani'a. Dér' in anulu 1864, legiuitorulu n'a pututu trece d'o-data dela unu regimu de centralisare absoluta la regimulu opusu cu totulu, ce 'lu numescu anglesii: „Self-governement." Elu a fost, mai presusu de tóte, preocupatu a recunósce formalu fiinti'a morala a comuneloru si a le da o organisare mai apropiata cu spiritulu secolului si care s'a importatu de nevoie mai tóta din Statele Occidentului.

Acum inse a venitu timpulu doritu a inzestra tier'a c'o lege organica mai nationala a comuneloru, care se fia, cá se dicemu astfelu, nascuta din consciinti'a poporului, din trebuintiele nóstre reale cá natiune de sine statatória; in locu dér' de a mai copiá din tieri straine tóte elementele reorganisarei comunale, trebuie se ne consultamu cu totii, se culegemu cu inteligintia, din trecutulu tierei, sciintiele de indreptare, recunoscute de esperienti'a nóstra indelungata, si se le asiediamu pe basele principiului salvatoru alu descentralisarii administrative.

Cu scopulu acesta, am onóre de a te invitá se formezi o comissiune ad-hoc de consultare, compusa dintre persónele mai competinte in acésta cestiune din judeçiulu ce administrezi... Veti binevoi apoi a'mi comunicá unu raportu pe largu, impreuna cu propunerile de imbunatatire, ce voru resultá din desbaterile comissiunei,"

In camer'a francesa s'a facutu dilele aceste o propunere din cele mai salutarie. Deputatulu Raspail cerù adeca, cá fiacare deputatu, alu carui nume figuréza in vre-o intreprindere financiara, se demissiuneze din camera. Acést'a propunere a fost spriginita din multe parti. „A fost o buna idea din partea d-lui Raspail — scrie „Rappel" — de a pasi pentru incompatibilitatea mandatului de deputatu cu rolulu unui consiliaru de administratiune. Amu trebuitu se vedemu de unu timpu incóce prea multe scandaluri. Vediuramu o multime de representanti ai poporului, cari si-au datu numele pentru nesce interprinderi murdare. Destulu, ajunge! E timpulu supremu de a se pune capetu acestoru fantasii financiare."

Ce bine ar' fi, déca s'ar' introduce si pentru camer'a ungara acést'a incompatibilitate, atunci multi ghesieftari ar' lipsi din listele de candidati la alegeri.

Se anuntia dela Constantinopolu cu dat'a 22 Iuliu: Cu tóte asigurarile de pace mai de multe ori repetite, Pórt'a continua se tramita in secretu munitiuni si materialu de resbelu in Tripoli, mai cu séma prin vapóre de posta de curendu infiintiate. S'a mai decisu apoi, intr'unu consiliu tienutu la 18 Iuliu, de a tramite la aceeasi destinatiune 20 batalióne, adeca 10,000 ómeni, o escadra de 5 vase sub pretestulu de a mantiené ordinea amenintiata prin intèritarea actuala a musulmaniloru. Cu tóte acestea esecutarea acestei decisiuni nu s'a inceputu inca.

Consiliulu celoru 22 ulemale insarcinati se esaminéze procesulu afacerii Abdul-Aziz n'a decisu inca nimicu; se transpira inse, cà marea maioritate a ulemaleloru combate sentinti'a tribunalului. Se dice, cà ulemalele ar' fi recunoscutu depunerea sultanului Abdul-Aziz cu totulu conforma legii Sieri si cà relativu la asasinarea s'a ar' fi declaratu, cà desbaterile procesului nu probasera

culpabilitatea preveniţiloru, cari néga participarea loru la crima; in consecuentia sentinti'a ar' fi valabila numai pentru preveniţii ce s'au marturisitu, si chiaru aceia, dupa legea Sieri, ar' fi nevinovati, déca ar' fi primitu unu ordinu superioru de a ucide pe Abdul-Aziz. Sultanulu Abdul-Hamid ar' fi redicatu atunci cestiunea de a sci, déca sultanulu Murad, fiindu nebunu dela urcarea s'a pe tronu, fusese in realitate Calfu, ceea-ce, in casulu negativu, ar' infirmá tóte ordinile. — Dupa o alta versiune ulemalele ar' cere o noua judecata. Multi credu că, cu ţóta opositiunea loru, ulemalele voru confirma prim'a judecata, déca se va angagia Sultanulu de a comutá pedéps'a condamnatiloru, care n'au marturitu.

Vestitulu ministru de odinióra M i t h a d-p a s i 'a a scapatu de mórtea, la care a fost condamnatu impreuna cu mai multi alti colegi de cătra tribunalulu din Constantinopolu. In urm'a staruintieloru ambasadorelui anglesu, Sultanulu s'a decisu in fine a comutá pedéps'a condamnatiloru, in processulu pentru omorirea Sultanului Abdul-Aziz, in inchisóre. Astfeliu versiunea că ulemalele voru confirmá sentinti'a sub condiţiunea' comutarei pedepsei s'a adeveritu. Mithad-pasi'a va siedé dér' la recóre in vre-o fortaréti'a din Asi'a.

Diarulu principalu anglesu „T h e T i m e s" dela 18 Iuliu scrie cu privire la r e p r e s e n t a n t i 'a d i p l o m a t i c a a R o m a n i e i i n L o n d r a urmatórele: Intre alte numiri la legatiuni, aceea a d-lui I. G h i c a cá ministru plenipotentiaru pe langa Curtea dela St. James merita o mentiune speciala. D. Ion Ghica a jucatu unu rolu insemnatu in evenimentele tierii sale; densulu e cunoscutu in tiéra si in strainatate Nu se putea alege unu mai demnu representante pentru a esplicá Romaniloru ceea ce lumea occidentala astépta dela ei si a arata occidentului resursele si dorintiele Romaniei. Din aceste duóe conditiuni cea din urma póte e cea mai urginte."

„Anglesii au obiceiulu, de mai bine de duoe generatiuni de a privi cu ingrijire vechile dependintie turcesci, cá o pepiniera probabila de complicari internationale; dér ei au desperatu aprópe de a descurcá jurubit'a incurcata a politicei anarchice. Ei au invetiatu multu in anii din urma. Acum siése ani s'ar fi strigatu, că e o absurditate a dice, că o armata romana putea fi de ajutoru legiuniloru Tiarului; ar' fi parutu cu neputintia cá Serbi'a se caştige increderea Austriei si că s'ar' poté gandi la unu tratatu comercialu cu Marea Britania. Aceste duóe state s'au redicatu nu numai in rangulu, ce aveau mai 'nainte, ci intr'unu modu cu totulu neasemenatu si superioru. Romani'a a inaintatu inca si mai multu. Ea a castigatu dreptulu de a fi considerata cá unu membru independinte in societatea stateloru. Ea nu mai e unu zero cu totulu fara insemnatate si numai c'unu numeru inainte pentru ai da valóre. Pentru opiniunea publica, mai cu osebire in Angli'a, e inca unu locu largu spre a fi luminata asupra intrebuintiarei, ce Romani'a póte si vrea se faca din avantagiele ce a dobenditu. Déca d. Ioan Ghica isi va da ostenéla d'a arata cum Angli'a póte fi de folosu Romaniei si Romani'a Angliei, póte fi siguru de a gasí audientie grabite si recunoscétórie pentru comunicatiunile sale."

„Unu articulu aparutu in diarulu germanu „Augsburger Allg. Ztg." scrie despre s i t u a t i u n e a i n B u l g a r i 'a pe care o pune in legatura cu Romani'a urmatórele:

„Constitutiunea bulgara s'a inlaturatu, dér' principele a remasu, si acést'a are acum dreptulu, in timpu de siépte ani, a face ce 'i place, a domni liberalu cum a promis'o. Interesulu puteriloru e numai cá relatiunile sé se desvólte in liniste si se nu aiba locu nici o turburare. Cerulu bulgaru cu tóte acestea in urm'a votului din Sistovu, nu pare a fi seninu; mai antaiu se pune intrebarea, déca Bulgarii, cari au acordatu principelui puteri nemarginite, voru fi multiumiti de intrebuintiarea puterii acordate. Candu principele intr'adeveru 'si ar' dá silintia se introduca ordinea in tiéra, dupa cum a promis'o in proclamatiunea s'a, atunci va vatamá multe interesé particulare, si va redica contra s'a vr'unu caracteru bulgaru pentru care ordinea nu e inca celu mai mare bunu. Astfelu nemultiumitii si cei loviti voru mari rêndurile liberaliloru, cari tintescu si dorescu a avé unu sprigiunu in Romani'a".

„In Bucuresci pare a se fi deprinsu cu ide'a unei uniri a Bulgariei cu Romani'a si inimiciti'a actualiloru ómeni de statu romani façia cu Austria deriva óresi-cum d'aci, fiindu-că Austri'a nu vrea se scie nimica de unirea romano-bulgara; acést'a ar' fi chiaru inceputulu confederatiunii balcanice despre care spusese Tisza in parlamentulu ungurescu, că nu trebue se se implinésca. Dér' cum unu reu nasce altu reu, asia principele Alexandru trebue se contrabalanseze Romani'a, se promita satisfacerea aspiratiuniloru poporului seu si aceste aspiratiuni tindu, precum se scie, spre Rumeli'a ossica si restabilirea granitieloru de la San Stefano. Principele in proclamatiunea s'a dice că se va pune in capulu aspiratiuniloru poporului seu si va cautá se le realiseze, si indata 'si esprima dorinti'a cá se se arate demni de marea iubire pe care a aratat'o Tiarulu si poporulu rusescu pentru poporulu liberatu".

„Austri'a nu saluta cu bucuria nou'a stare de lucruri din Bulgari'a. Principele a remasu, impreuna cu densulu remase si influenti'a rusésca. Prin fapt'a că s'a resturnatu constitutiunea, care a fost oper'a rusésca, s'ar' fi putut intrevedea unu esiecu alu politicei rusesci déca împregiurarea că insusi representantulu Tiarului a participatu pe façia la calcarea constituţiei si că cabinetulu este condusu cu trei portofolie ocupate de rusi, n'ar' fi doveditu, că Russia n'a suferitu nici o infrangere. Politic'a orientala a Rusiei are doue fetie: una oficiala si cealalta panslavista, aci lucréza comitetulu panslavistu, aci intra in actiune poliţic'a de statu. Câtu timpu DD. Zancoff si Karaweloff au fost la putere in Sofi'a, panslavist'a Russia influintiá; adi oficial'a Russia. Politica rusésca 'si a schimbatu numai form'a. Austria mai are óre-care interese se descurce cu Bulgaria — legatele tratatului de la Berlin — si in curendu se va areta, déca rusii ce se aflu acum directu in cabinetu, voru respunde asteptariloru celoru din Vien'a".

Brasiovu, in 27 Iuliu 1881.

Nou'a c a m e r a c o m e r c i a l a s i i n d u s t r i a l a din Brasiovu s'a intrunitu eri pentru prim'a óra in siedintia ordinaria. Se implinesce anulu, de candu camer'a din Brasiovu, spre cea mai mare paguba a intereseloru nóstre comerciale si industriale, nu a potutu tiené siedintie, din causa, că a fost disolvata, cum scimu, pentru opositiunea ce a facut'o unoru ordonantie nejuste si asupritórie ale ministrului. Acuma abia o vedemu earasi in deplin'a ei functiune.

Siedinti'a de eri a fost deschisa de cǎtra noulu alesulu si confirmatulu presiedinte alu camerei comerciale si industriale dlu D i a m a n d i M a n o l e. Amu merge prea departe, candu amu voi se insiramu totu decursulu desbateriloru cari privescu regularea afaceriloru celoru mai urgente interióre ale camerei, dupa o stagnare de unu anu, ne vomu margini dér' a aduce la cunoscinti'a cetitoriloru nostri unele propuneri de importantia generala, cari s'au facutu dupa terminarea programei stabilite pentru acésta prima siedintia.

Intre altele este remarcabila propunerea dlui H e s s h e i m e r, că camer'a se faca o representatiune la ministru in contra unei dispositiuni a directiunei dela gar'a din Brasiovu, care in potriva usului de pêna acuma, de a se presentá avisulu la sosirea mârfuriloru in gara fiacaruia privatu in parte, a introdusu unu feliu de monopolu, predandu tóte mârfurile unui speditoru din Brasiovu, cá se le aduca adresatiloru, se intielege pentru o plata órecare. Ei bine, cum vine, că unu particulariu, care se inlesnesce a 'si aduce elu singuru marf'a dela gara, se fia silitu a plati speditorului spesele de transportu? Considerandu, că acea dispositiune ataca libertatea de comerciu, camer'a a primitu propunerea de mai susu.

Unu membru alu camerei dela Sibiiu d. K r a f f t a facutu propunerea fórte nemerita, cá pe viitoriu siedintiele camerei comerciale se fia asiè intocmite, cá intotdéuna program'a se fia mai abundanta in obiectele ce voru fi a se discutá, cu alte cuvinte siedintiele sè se tiena mai raru si cu o mai buna impartiala a lucrariloru, cá se vina regulatu si membrii din afara, se iè parte la siedintia si se nu le para reu de timpulu ce lu jertfescu, căci ei bucurosu voru stá si 2—3 dile in Brasiovu déca s'ar tiené mai multe siedintie un'a dupa alta. — S'a primitu si acést'a propunere. Observamu, că din Sibiiu au fost de façia doi membri, ceea ce dovedesce unu interesu laudabilu pentru afacerile comerciale ale districtului camerei.

In fine dlu D i a m a n d i M a n o l e facù propunerea, cá, deórace industri'a in Transilvani'a nu póte progressá, déca principalulu productu, de care are lipsa, lâna, nu se va poté importá eftinu; de órace importulu de lâna din caus'a mesuriloru restrictive, introduse la fruntaria, a scadiutu cu mai multe milióne de chiiograme, ce se importá numai in Brasiovu, ne mai vorbindu de marile cantitati, ce se espedau la Vien'a din spaletoriele de aici; de óra ce in fine caus'a pretecstata a acestoru mesuri nu mai e nicidecum valabila, căci in Romani'a nu esiste nici o bóla de vite; din tóte aceste considerante, camer'a comerciala se faca pasii cuviintiosi, cá in interesulu industriei ardelene sè se elibereze importulu lânei, atâtu pe la Predealu, câtu si pe la Turnu-rosiu, sè se póta trece liberu, cá si mai inainte fara a se mai desinfectá, deórace desinfectarea nu servesce la nimicu, căci o lâna embalata in balluri nu se póte desinfectá prin aceea, că saculu se afuma cu puçinu hocus-pocus, ci tóta procedur'a acésta pare a fi esploatata numai, cá unu isvoru de venitu pentru amploiatii dela vama.

Camer'a a primitu si a aplaudatu propunerea dlui Diamandi Manole, si cu acésta se inchise siedinti'a dupa o discussiune viua si seriósa de patru óre. Aflamu, că membrii camerei fara esceptiune au fost fórte satisfacuti de modulu esactu parlamentariu, cu care a condusu noulu presiedinte siedinti'a de eri.

Siomcut'a mare, 14 Iuliu 1881 st. n.

„Ut salutabis, ita salutaberis!"

Se'mi fia permisu, stimate dle Redactoru, a redicá manusi'a, aruncata inaintea mea asié pe neasteptate, in nr. 73, alu „Gazetei", intr'o correspondintia din Siomcut'a mare, prin d. Dr. Josifu Pap. — „'Mi pare reu", dici dle Dr. că trebue se spalamu ale nóstre in publicitate." Si mie 'mi pare reu, că fara se'ti fi datu nici cea mai mica ansa, dai navala asupra mi, si că sum silitu a me aperá in contra d-tale, atunci candu intre noi au domnitu cele mai bune referintie, abstragendu dela diferintiele opiniuniloru nóstre politice, de cumva mai póte fi vorba de opiniune.

„Este in cerculu nostru, dici mai incolo — unu soiu de ómeni, cari 'si schimba façi'a, precum facu cameleonii, cu cari, de 'ti ai pune sufletulu, nu poti fi solidariu." Cetindu acesto fara voia mi-a venitu aminte sfatulu unui copilu, ce l'a datu mamei sale, candu se certá acésta cu alta femeia „di'i mama gusiata, se nu'ti apuce a dice."

Din correspondintia dtale, ver si cine póte deduce: că mai fi provocatu si pre mine la solidaritate in caus'a alegerii de ablegatu. Eu me provocu la dta, si indrasnescu a afirma, că póte pe altii, dér' pe mine nu mai provocatu, si precum sciu din isvoru siguru, ai provocatu pe colegii dtale, pe domnii advocati, — despre cari dici mai josu că operatiunile loru nemilóse au facutu numele loru inspaimentatoriu intre poporu, cá sè se puna in solidaritate, se pasiésca unulu d'intre dloru că candidatu de ablegatu, acela adeca, care ar' fi desemnatu prin tragere la sorti, asié inse că candidatulu se nu se oblige la nici o programa; eata schimbarea la façia, adeca candidatulu sè si lasè campu liberu a lucrá cum va voí.

'Mi iéi in nume de reu, că eu am cutezatu a lua parte la o conferintia, in care dta nu ai fostu de façia si dici, că conferenti'a aceea s'a tinutu „fara cointielegerea poporului si a preotimei, fara insciintiarea factoriloru cercului acestuia si fara barbatii cei mai de frunte s'au alesu delegatii la Sibiiu." E dreptu, că la acea conferintia dta n'ai luatu parte, nici domnulu Pretoru, pe care dta póte ilu tieni de factoru contra caruia inse, precum d-t'a asié si tatalu dtale, din cause, că la ultim'a restauratiune a Chiorului, acum dissolvatu si nimicitu, a devenu pe tatalu dtale la alegerea de v.-capitanu, fiindu alesu d-s'a, adeca Paulu Dragosiu, de v.-capitanu, prin inusul partid'á, de care s'a tinutu si tatalu dtale, ati fostu asié de reu dispusi, incàtu, numai candu i se pomenea numele, ve faceati vineti de irritatiune. Si acum la alegere, despre care dta, cu tóte, că correspondinti'a d-tale e datata din 6 Iuliu, n'ai aflatu de bine a face nici cea mai mica pomenire, v'ati intovarasitu la lupta, in contra stindartului redicatu prin alegétorii de partida nationala, spre realisarea programei nationale primite cu unanimitate, de cătra conferentia generala dela Sibiiu, la care si dta ai fostu delegatu, cá representantulu cercului Baiei mare, alesu prin acea conferintia, prin care a fostu si subscrisulu alesu, adecá: prin conferintia dela Seini, la a careia concluse, si dá te-'i invoitu. Prin urmare nici o dificultate nu poti avé, că cerculu Siomcutei la conferinti'a din Sibiiu a fostu representatu si prin subscrisulu; der' si de ai fi avutu, aceea ar' fi delaturata prin decurgerea alegerei de deputatu in cerculu acest'a, la care alegere subscrisulu a fost candidatulu partidei nationale, care a fost destulu de numerósa, si numai abusurile cele mai scandalóse au impedecatu reesirea candidatului ei.

N'am nimicu in contra impaciuirei d-vóstre cu Pretorulu Dragosiu, că si mie 'mi place a trai in pace cu ómenii, numai 'mi-ar' fi placutu, cá cu alta ocasiune sè se intemple aceea, si spre altu scopu.

Póte că 'mi vei obiectá, că vorbindu despre restauratiunea ultima a Chiorului, candu pretorulu de acum a fostu

alesu de v-capitanu, am retacutu decursulu alegerei, care dóra nu s'ar' poté numi corecta, d-ta inse nu esci competentu a'mi face asta obiectiune, fiindu-cà despre o parte obiectulu nu e la ordinea dilei, despre alta parte d-ta esti omulu care se uita la efectu si e de principiu: Finis sanctificatu... Asiédér', déca si in contra d-tale si a tatalui d-tale s'ar' face, séu dóra s'au facutu abusuri, nu poteti reclamá in contra loru; D-vóstre sciti càte abusuri s'au intemplatu la ultim'a ablegere de ablegatu in cerculu acest'a, dér' nu numai le ati ignoratu tóte in corespondinti'a D-vóstre, ci ati luatu si d-vóstra parte activa spre medilocirea reesirii candidatului guvernamentalu, a caruia alegere numai cu cele mai mari càlcari de lege s'a potutu efectuí. —

La conferinti'a tienuta in cancelari'a d-lui advocatu Dragosiu a fostu de façia unu frumosu numeru de inteliginti romani, si preoti, totu ómeni de frunte, cari au fostu factorii principali si cei mai de frunte, cari au lipsitu, pe aceia nu'i cunoscu.

Aveti dreptate, candu diceti: cà dreptulu de a fi romanu nu e sustienutu numai pentru subscrisulu, advocatii Dragosiu si Nilvan; eu inca dicu, cà pentru totu omulu nascutu romanu esiste nu numai dreptu, ci si datorintia: de a fi romanu, si a conlucrá la infiorirea natiunei romane, dér' precum d-ta te semti indreptatitu a intrebá: ca „óre d-nulu Blaga e de romanu consideratu, care in 1878 a fostu la contele Teleki Géza, cá acest'a se priméscа candidatur'a de ablegatu, eu inca te potu asemenea intrebá pe d-t'a, care cu tatalu d-tale si cu d. Advocatu Indre, ati fostu totu la acelu conte in Pribilesci, dupa aducerea decisiunei conferintii generale dela Sibiiu, si l'ati rogatu, se priméscа candidatura de deputatu.

Mi imputezi egoismu, care ar' fi de o natura: a eschide patriotismulu, si nationalismulu meu, si spre documentarea asertiunei d-tale, din tóta viati'a mea numai trei impregiurari poti aduce inainte, adeca:

a) cà acuma 'su 7—8 ani nu am mersu cá barbatu de incredere in partea candidatului nationalu Alexandru Pap de N. Niresiu in cerculu de alegere acum de 6 ani desfiintiatu, Mestécanu.

b) cá am pasitu cá candidatu de ablegatu in contra unui altu candidatu de romanu in cerculu Siomcutei inainte cu 6 ani.

c) am pasitu cá candidatu de ablegatu in cerculu Lapusiului ungurescu, care cercu cu votulu unanimu alu natiunei ar' fi declaratu de cercu passivu.

Càtu de bine sci d-le doctoru a apellá la decisiunile natiunei, candu 'ti vinu bine la socotéla, candu inse decisiunile natiunei nu convinu cu interesele d-tale, atunci acele se potu si ignorá, natiunea totu acolo la Sibiiu a facutu si o programa pentru candidatii nationali de ablegatu; in contra acestei programe ati desfasiuratu o activitate, care nu numai nu convine cu nationalismulu, si romanismulu, cu cari din gura ve faliti, ci e chiaru in contra intereseloru nationale.

Eu nu am potutu fi membru de incredere in favorulu D-lui Alexandru Pap, ca eu n'am fostu de façia la alegerea numita, e dreptu, cà m'a provocatu se me ducu la alegerea aceea, inse impregiurarile nu 'mi au iertatu se me potu duce; apoi vedi d-le Dr. nici tatalu d-tale nu a mersu, ci te-a tramisu pe d-ta; se 'ti para bine, cà ai avutu ocasiune inca pêna nu ai fostu graduatu de Dr. a conlucra spre promoverea intereseloru nationale, voru remané din tempulu acela reminiscentie bune, cari acum, candu cá Dr. dai spriginu celoru ce 'su contrari programei nationale, voru poté fi spre mangaiere. Casulu acést'a nu póte, precum credu eu, aduce nici o pata modestului meu nationalismu, eu nu 'ti imputu d-tale ce n'ai facutu, ci numai ce ai facutu cà adeca si acum la alegerea din urma ai mersu pe lunc'a Niresiului a cortesi pe sam'a contelui, care, cum cà ar' fi pentru program'a nóstra nationala, nici d-ta nu vei afirma.

E dreptu, cà am pasitu cá candidatu de ablegatu facia cu alti candidati romani, cari au primitu candidatur'a in favorulu guvernului, eu inse n'am pasitu niciodata cá guvernamentalu, ci cá nationalu opositionalu; in 1865 am reesitu a fi alesu, si protocólele dietale mi 'su martore, cà nu m'am abatutu dela program'a nationala opositiunala, acést'a activitate a mea, credu, cà inca nu merita nici-o condamnare; apoi vedi d-le Dr. tocma asié me potu cài si eu in contra celorlalti candidati romani, cà au pasitu façia cu mine, precum ei s'ar' poté cài in contra mea, cà am pasitu eu façia cu densii, inca eu cu mai multu dreptu, cà a mea positiune a fostu mai grea si intentiunea façia cu alegêtorii mai buna, ce dovedesce starea presenta a alegetoriloru representati totu prin guvernamentali.

Acea assertiune, cà eu, acum suntu 3 ani, asi fi fost provocatu de inteliginti se pasiescu cá candidatu façia cu contele, nu convine adeverului; intrebarea ironica a tatalui d-tale, cà de ce nu pasiescu façia cu contele aruncandu'mi: cà de ar' fi pasitu d-lui, atunci, scie d-lui destulu de bine, cà si cu a-si fi pasitu, nu am pututo considerá de o provocare seriósa a d-sale, cu atàtu mai vêrtosu nu am potut'o considerá de provocare a inteligentii despre ce tatalu d-tale nici nu 'mi-a pomenitu nimicu; e paguba d-le Dr. a afirma ceva, despre ce omulu n'are cunoscintia, numai cá se aduca pe altulu in suspitiune. *Andreiu Medanu.*

(Va urmá.)

Dela espositiune.

Avisu. Fiindu deja terminata o parte din edificiulu espositiunei, p. t. domnii esponenti sunt poftiti a tramite obiectele destinate pentru espositiune. Va fi in interesulu causei, déca se va incepe numai decàtu cu tramiterea obiecteloru pentru a evita o gramadire a acestor'a in timpulu din urma.

Obiectele sè se adreseze: „Comitetului centralu de espositiune in Sibiiu.“ La fia-care obiectu sè se insemne pe o filera: a) numele, conumele si locuinţi'a esponentului; b) valórea obiectului; c) dispositiuni asupra obiectului: déca se daruiesce, déca sè se venda, déca sè se retramita.

Unde se afla comitete locale de espositiune, aceste voru primi tóte obiectele din cerculu loru si se voru tramite in modu colectivu la adres'a comitetului centralu in Sibiiu cu o specificatiune a obiecteloru; unde nu sunt comitete locale de espositiune p. t. domni esponenti se voru adresa deadreptulu càtra comitetulu centralu de espositiune din Sibiiu.

Pentru transportulu viteloru si alu pómeloru próspete se voru face dispositiuni speciali, cari se voru publicá la timpulu seu.

Sibiiu, 9/21 Iuliu 1881.

Comitetulu centralu de espositiune din Sibiiu.

Alu VI-a raportu alu Societatii literarie-bisericesci „Alexi Sicaiane“. Alumnii, tineri dela seminariulu domesticu din Gherl'a, mai dela infiintiarea acestui institutu, conscii de greu'a dér' onorific'a sarcina ce i-au asuprasi dupa pasirea in viati'a publica, se unira inca atunci sub flamur'a mariloru genii „Alexi Sincai“ avendu de scopu deprinderea in oratoria si literatura, cá asié cu tempulu se póta contribui la cultivarea si desvoltarea poporului romanescu. Pentru cá publiculu romanu se fia pre deplinu convinsu despre activitatea si progresulu efectuitu si in acesti doi ani ultimi, precum a fostu si in trecutu, atragemu deosebit'a atentiune a lui asupra acestui alu VI-a raportu generalu alu tinerei Societati privitoriu la activitatea si administrarea ei in intervalulu dela alu V-lea raportu generalu publicatu in 12 Iuniu 1879. Societatea „Alexi Sincaiana“ liter. bis. vine prin acést'a a-si implini o santa datorintia atàta façia de membrii fundatori, onorari si binefacêtori, càtu si façia de publiculu romanu.

I. Membrii ordinari dela alu V-lea raportu generalu pêna in presentu, adeca in decursu de doi ani scolastici, au tienutu 45 siedintie ordinarie si 6 estraordinarie. Activitatea membriloru ordinari, pe langa mai multe declamatiuni alese din operele celoru mai renumiti poeti nationali si predate in siedintiele Societ., s'au estinsu si la unu mare numeru de elaborate, parte originale, parte versiuni. — Operate (religióse, morali, scientifice, estetice si istorice) au incursu in acesti doi ani cu totulu 142, dintre cari 58 prosa si 84 poesii. Inca dela infiintiarea acestei Societati s'au ocupatu membrii ei cu ide'a, cá cu tempulu se edè unu opu de predice din acele, cari le voru aflá mai demne si mai corespundietórie. Acelu opu adi este mai terminatu. Societatea inse a vediutu, ca literatur'a nóstra bisericésca este abundanta de carti de o atare specie, de aceea a aflatu cu cale a se ocupá pe venitoriu cu edarea unei carti cu multu mai folositórie atàtu pentru preotulu, càtu si pentru laiculu romanu si aceea vá se fia: „Murarii liberi“, despre a càroru principie false inca pêna adi multi din publiculu romanu póte nu au avutu cunoscintia. Ne tienemu deci de a atrage inca de acumu atentiunea on. publicu romanu asupra acestei carti, care credemu, cà va facé unu servitiu bunu literaturei bisericesci.

II. Societatea conformu statuteloru sale consiste: a) din membrii ordinari, cari suntu alumnii seminariali. — b) fundatori, cari solvescu odata pentru totudeauna ad minimum 10 fl. v. a c) onorari, cari sunt proclamati de atari pentru meritele loru literarie; si d) binefacêtori, cari ajutora Societatea cu ori-ce medilóce salutari.

1. Membrii ordinarii in anulu trecutu au fostu 52; ér' in anulu curente 51. 2. Membrii fundatori s'au proclamatu: M. O. D, Nicolau Bene, preotu in Sinteu si Stim. D-n'a Alois'a Lobontiu n. Szabó, depunendu celu de antaiu in cass'a Societatiei sum'a de 10 fl. v. a. ér' Stimabila D-n'a sum'a de 15 fl. v. a. 3. Membrii binefacêtori au fostu cu opuri: Academi'a romana. Ilustrulu si laureatulu gintei latine Vasile Alecsandri, Sp, D-nu Iacobu Negruzzi, Mg. D-nu Augustu Lauranu, Rvdss. D-nu Mironu Calinescu, M. O. D-nu Silviu Rezeiu si mai multi alumni din acestu Institutu; cu diare: din redactorii de dincolo de Carpati: dela „Convorbiri literarie, Revist'a Sciintifica, Tempulu si Buciumulu romanu, dincóce de Carpati „Foi'a Scolastica si Economulu, „Amvonulu“, „Osten“, „Morgen Post“ si „Magyar Allam“. — Priméscа toti acesti p. t. D-ni pre langa multiamit'a nóstra tributulu de stima si recunoscintia pentru viulu interesu, ce l'au aratatu in acesti doi ani façia de Societatea nóstra.

III. Bibliotec'a consta din 665 opuri in 766 volume, de unde se vede, cà bibliotec'a s'a inmultitu in decursulu acestoru doi ani cu 55 opuri parte primite cá donuri dela autori si binefacêtori, parte cumparate pe spesele Societatei. Diurnale a avutu Societatea nóstra in a. c. 13, d'intre cari nóue gratuite, ér' 4 abonate.

IV. Averea Societatii in bani este: de una miie una suta optu dieci si optu de floreni si 64 cr. v. a., din care suma in obligatiuni se afla: 951 fl. 86 cr. v. a., ér' sum'a disponibile e 236 floreni 78 cr. v. a.

Usulu observatu pêna acumu in Societatea nóstra, de a se dá pentru fructificare imprumuturi unoru membri din averea Societ. càtu si de a-si poté retiené tacs'a de membru pêna la tempulu, candu cá preoti ordinati din subsidiulu obvenitoriu loru se va poté subtrage sum'a datorita impreuna cu interusuriulu ei — in siedinti'a a XIX § 179, anulu 1880 s'a abrogatu; si s'a decisu, cá pe viitoriu fiacare membru cu ocasiunea inscrierei se solvésca tacs'a de membru; er' cu respectu la debitorii esterni s'a redicatu la valóre de conclusu in siedintia a XI-a § 107 a. c., cá sè se provóce privatim a-si rafuí debitele pêna in 1 Maiu a. c., càrei decisiuni nesatisfacêndu maioritatea membriloru debitori, venimu cu acést'a ocasiune pe langa retacerea numelui acelor'a — ce póte se urmédia — in tenórea conclusului adusu in siedinti'a a XVIII-a § 162 a. c. ale atrage deosebit'a atentiune la decisiunea susmemorata, càci la casu de nesolvire decisiunea Societatiei comunicata D-nieloru loru va valorá.

In 26 Maiu a. c. in presenti'a Mg. Sale D-nului Canonicu si Rectore semin. Demetriu Coroianu si a ss. Clars. D-nu Conducêtoriu Athanasiu Demianu profesoru, membrii ordinari au alesu biroulu Societ. pre anulu scol. 1881/2 compusu din urmatorii membrii: Gregoriu Popu teol. an. III presiedinte; v.-pres. Stefanu Cuucu teol. an. II, notariu alu corespondintieloru Ioanu N. Macaveiu teol. an. II, notariu alu siedintieloru: Ioanu Sonea teol. an. I, cassariu: Basiliu Nechiti teol. an. III, bibliotecariu: Petru Cherestesiu teol. an. II, controloru: Ioanu Popu teol. an. I, archivariu: Georgiu Isaiu teol. an. I.

Acestu reportu cetindu-se si aprobandu-se din partea Societ. in siedinti'a ordin. tienuta in 2 Iuniu a. c. avemu onóre alu pune si la apretiarea si judecarea publicului romanu.

In numele Societatiei:

Gregoriu Popu, presiedinte. Ionu Nitiu Macaveiu, not. coresp.

Chibulcutu, 21. Iuliu 1881.

Stimate Dle Redactoru! Junimea romana din Campia, conscia de chiamarea ei, dupa ecsemplulu junimei din alte parti, a aflatu necesariu a arangia o convenire (petrecere) cam in centrulu Campiei si a destinatu Velcheriulu de Campia si diu'a de 7 Augustu st. n. a. c. Ne place a crede si a sperá, cà inteliginti'a romana din tóte partile Campiei va sci apretiá acestu impulsu alu junimei, si va grabi a ne onorá cu o infaçisiare càtu mai numerósa. Pentru cá on. publicu se aiba o distragere variata, junimea va inscená o siedintia publica. Venitulu materiale alu acestei petreceri, ce se va cuitá pe cale diaristica, se va intrebuintiá pentru vr'unu scopu filantropicu-culturalu, spre ajutorarea vre-unei scoli romane etc. Cine cunósce influinti'a, ce are o astfelu intruuire, cine scie, cà intrunirile si asociarile suntu isvorulu a totu ce e nobilu si frumosu, speru, cà cunósce si spiritulu, de care e insufletita junimea romana din Campia si nu o va condamná in "nisniutiele ei.

Junimea va fi intreprindiatorte si la inaltime déca va fi incuragiata. Primiti s. c. l.

In numele comitetului arangiatoriu:
Vasile D. Muntenescu,
Teol. abs.

Diverse.

(Talharii in Macedoni'a.) „Rsb. W.“ comunica unele amenunte despre o indrasnétia talharia comisa in diu'a de Rosalii in orasielulu Castania din Macedoni'a. Unu fost tàlharu, care se stabilise in comun'a Castani'a, in unire cu unu cumnatu alu seu se duse cu-o céta numerósa de tàlhari, peste 70 la numeru, cá s-o introduca nóptea, in ajunulu Rosaliiloru, in Castani'a, cá a dou'a di diminétia, candu ómenii avea se fia la liturgia, se incungiure amendoue bisericele si se-i prinda pe toti. Planulu in cea mai mare parte si la realisatu. In diminéti'a Duminicei Rosaliiloru (31 Maiu), candu ambele biserici erau pline de lume, barbati, femei si copii, si preotulu esiea cu sfintele daruri in biseric'a Sf. Atanasie, pe neasteptate talharii incungiura biseric'a si la momentu detera semnalulu convenitu cu ceilalti din padure, insciintiandu-i prin descarcarea a duóe pusci, cá se mérga si ei se incungiure biseric'a Sf. Gheorghe. Cei d'antaii reusira pe deplinu, càci prinsera pe

toti cei din biserica si pe preotulu chiaru cu sfintele daruri in mana. Ómenii din biseric'a Sf.- Gheorghe, inse audiendu puscile si alarm'a din mahalau'a cealalta, indata alergara in casele loru si se inarmara, puindu man'a pe arme. Atunci se incinse o lupta intre talhari si locuitori, care a costatu viati'a unui banditu de origine Albanesu, in càtu din acea biserica nu putura se rapésca de càtu trei copii si pe preotulu asié cum era imbracàtu la slujba. Intre cei ce remasesera in biseric'a Sf. Gheorghe, candu se dusera talharii sei prinda, era si o betrana care, intrebata fiindu, a cui este, a respunsu: „Nu sciu, hili grecesce“ — si au liberat'-o. Tàlharii au luatu cu sine cá prisonieri vreo 18 persóne si sumele, ce le ceru pentru rescumperarea fiacaruia dintre acesti prinsi facu in totalu 17,900 lire otomane.

(Càldurile cele mari) ce s'au semtitu in ţimpulu din urma in Franţi'a, au pusu pe ganduri pe administratorii Parisului, ei se ţemu cá nu cumva facêndu-se prea mare intrebuintiare de apa, Parisulu se remana fara apa de beutu. — Redactiunea diarului din Bruxel'a „Indépendance“ publica in fruntea numerului seu de Dumineca, cà Luni fói'a nu va aparé, deórece voiesce se dé intregului seu personalu o di de repausu, care a binemeritat'o din caus'a caldurilorn estraordinare.

(Patru farmacii noue) se voru infiintiá in Bucuresci, conformu avisului consiliului medicalu superioru. Aceste farmacii se voru deschide in culorile de Galbenu, Verde, Albastru si Negru si la distantia de celu puçinu 200 metri dela una din farmaciele esistente. Concursulu pentru darea concessiunei acestoru farmacii se va tiené in diu'a de 31 Augustu st. v. a. c.

(Atrocitati unguresci.) Sub titlulu acest'a publica „Alegêtoriulu“ o relatiune ce primesce din Banatu, asupra unui conflictu intre tierani romani si militari care, déca s'ar' adeveri pe deplinu, ar' aruncá o lumina din cele mai triste asupra starei actuale, ce trebue se nasca ingrijirile nóstre cele mai mari.

„Din satulu Ecica in Banatu“ — scrie numit'a fóie — ni se relatéza o fapta de atrocitate ne mai pomenita, sevêrsita de unu escadronu alu primului regimentu de hussari unguresci, stationatu in intemplare in acea comuna. Unu hussaru càutase cérta cu unu tieranu romanu, si anume cela la care gàzduiá. Strimtoratu de acest'a, elu alarmà pe tovaràsii sei. Escadronulu fù numai de càtu in picióre si impresurà cas'a Romanului. Acest'a chemà in ajutoru pe vecinii sei, cari voira se pue lucrurile la cale cu bun'a. Hussarii le respunsera inse, impuscandu si esecutandu in contra glótei, compusa din barbati, femei si copii, o adeverata siargia, cá si candu s'ar fi tractatu de o armata inimica. Oficerii comandá (?) Tieranii romani incercara sê se apere; dér' ce puteau face cu cóse, securi, etc. in contra focului de revolvere si carabine ale dusmanului! Hussarii unguri nu 'si stemparara selbatic'a loru furia, de càtu dupa ce vediura sangele curgendu cu prisosu. Trei romani au fostu omoriti, din cari unulu gazd'a cu pricin'a, a primitu treidieci si cinci de lovituri de sabie si doue glóntie. Selbaticii nu s'au multiumitu alu omori. Au vrutu se 'si deprinda vitejia si asupra unui cadavru. Alti trei Romani, intre cari o femea si unu copilu sunt grei raniti. Càti voru fi raniti mai usioru, nu se scie inca. In totu casulu numerulu loru nu póte fi micu. Unu singuru hussaru si-a primitu resplat'a. Unu tieranu i-a crepatu capulu in duóe cu o cósa. Cercetarea se dice cà urméza. Resultatulu e inse de prevediutu: achitarea criminaniloru; sub domni'a ungurésca Romanulu nu póte avé dreptate. . . .“

(Armamentulu militariu romanu.) „L'Indépendance Roumaine“ aduce scirea, cà ministrulu de resbelu este in ajunu de a incheiá unu contractu cu cas'a belgiana August Francotte din Liège, pentru liferati'a unei importante comande de arme. Acést'a este unu semnu de recunoscintia, ce o arata guvernulu romanu poporului belgianu, a caruia guvernu a fost celu d'antaiu, care a recunoscutu independenti'a statului romanu.

(Progresulu iluminarei cu electricitate.) Luminarea electrica face progresuri surprindietórie. De curendu, ne spune diarulu „Lumina electrica“, s'a incercatu in orasiulu Clevelandu (Staturile-Unite) o lumina electrica avendu o putere de 100,000 candele. Acést'a lumina este mai puternica de cinci-dieci de ori de càtu o lampa electrica ordinara, ca acelea cari se intrebuintiéza pentru luminarea stradeloru. Acést'a este cea mai forte lumina ce s'a pututu obtiné pêna asta-di, si a fost comandata de marin'a britanica, spre a fi intrebuintiata pentru atacurile de nópte si pentru cautarea torpileloru. Cu ajutoriulu unui reflectoru ordinaru, se calculéza, cà o radia de lumina va avé in destula putere, pentru cá se póta cine-va se citésca la o distantia de cinci-spre-diece mile. De alta parte se comunica, cà orasiulu Akron din Ohio, locuitu de 16,512 suflete, este, de la 23 Maiu, luminatu peste totu cu electricitate. Lampele, de sistemu Brush sunt asiediate in turnuri inalte de 70 metri, avendu fia-care unu reflectoru de 1 m, 60 diametru. Alu duoilea turnu, inaltu numai de 14 metri este, asiediatu la 1,300 metri departare de celu d'anteiu. Motorulu, care pune in miscare masin'a dinamo-electrica are o putere de 60 cai, si face 1,000 evolutiuni pe minuta. Fia-care turnu are patru lampi, cari luminéza cá 4,000 de luminari, aceea ce face pentru fia-care statiune 16,000 luminari, putendu se lumineze unu cercu, care are o radia de peste unu kilometru si jumetate. Cheltuiala totala pentru instalatiune s'a urcatu la 42,000 lei. Ast-felu respunde sciinti'a aplicata la industria aceloru, care se ingrijiau despre iluminarea orasieloru cu gazu in casulu, candu s'ar consumá minele de carbuni de pamentu.

„Rev. Sc.“

(Intreirea muncei omului prin masinele cu aburu.) Cà masin'a cu aburu a sporitu puterea productiva a omului, chiaru cei mai simpli nu se mai induoiescu. Cá proba despre acést'a vomu cita dupa diarele industriale esemplulu urmatoriu: In 1868 s'a estimatu cà retiéu'a generala a drumuriloru de feru din lumea intréga era parcursa de 105,000 locomotive, infaçisiandu o putere de 20,000,000 cai-vaporu; puterea masineloru cu aburu (fixe, vapóre, s. al.) se urca la 46,000,000 cai-vaporu. Admitendu cà calulu-vaporu nominalu corespunde travaliului efectivu a trei cai de trasu, produce unu travaliu egalu cu munc'a a siépte ómeni, aflamu, cà masinele cu aburu represinta asta-di munc'a a unui miliardu de ómeni, adica induoitu de càtu numerulu muncitoriloru, cari se afla pe suprafaçi'a pamentului. De aci urméza, cà masin'a cu aburu si alimentulu seu ordinaru, càrbunele de pamentu, au intreitu puterea productiva a muncitoriloru din lumea intréga. Nu póte fi esemplu mai convingêtoru despre imensele servitii ce omulu datoresce masinei cu vaporu.

(Unu seracu bogatu.) A muritu la Herisan, in Elveti'a, unu cersitoru de meseria a càrui mostenire este unica in felulu seu. Averea acestui cersitoru, evaluata la 15,000 lei, consta in valorile si marfurile urmatórie: 30 saci plini cu cója de pane: 20 saci cu hartia de zaharu si o multime de altii cu faina, etc., 200 saci mai mici plini cu monete de totu felulu, o suma de càrti de rugaciune, 50 pantaloni, 30 veste, 90 càmasi, 8 bluse, 40 parechi ciorapi, 53 parechi cisme, 150 batiste, 30 cutite, 11 fórfeci, 25 port-monede si 11,000 franci plasati.

Concursu.

La scólele medie romane gr. or. din Brasiovu sunt de ocupatu urmatóriele posturi de profesori:

1) Unu postu de profesoru de filologi'a classica si sciintiele ausiliare la gimnasiu.

2) Unu postu de profesoru de chemia, cá studiu principalu, technologia, merceologia si fisica cá studii aucsiliare la scól'a reala si comerciala.

3) Unu postu de profesoru de sciintiele curatu comerciale (comptabilitatea simpla si dupla ect.) la scól'a comerciala.

4) Unu postu de profesóra de lucru de mana in cl. IV si a V de fete.

Péntru ocuparea acestoru posturi se escrie concursu cu terminu pêna la **10 Augustu 1881** st. v. Concurentii voru adresá petitiunile loru càtra subscris'a Eforia scolara, instruite cu documentele:

a) Cà sunt romani de nationalitate si de religiune gr. or.

b) Cà au portare morala si politica buna.

c) Cà sunt sanatosi.

d) Ca in sensulu statutului organicu alu Metropoliei romane gr. or. din Ungari'a si Transilvani'a si alu regulamentului provisoricu alu Archidiecesei transilvane pentru esaminarea candidatiloru de profesura la scólele secundare romane gr. or. au absolvatu: concurentulu de sub Nr. 1 facultatea filosofica la vre-o universitate din patria séu din strainatate; concurentulu de sub Nr. 2 facultatea filosofica séu technica; celu de sub Nr. 3 academi'a comerciala séu se produca testimoniu despre studii si pracsa comerciala; concurent'a de sub Nr. 4 cà cunósce lucrulu de mana femeiescu de totu soiulu si are cualificatiune scientifica.

e) Cà cunoscu si limb'a maghiara.

f) Cà se voru supune dispositiuniloru in vigóre ale institutului.

Emolumentele impreunate cu aceste posturi sunt: Pêna la depunerea esamenelui de cualificatiune salariu anualu de 700 fl. v. a. Dela depunerea esamenului de cualificatiune, care e obligatu candidatulu a 'lu face in cursu de celu multu trei ani, pentru urmatorii duoi ani 800 fl. v. a., éra mai departe salariulu ordinariu de 900 fl. v. a. Dupa cinci ani de serviciu unu adausu séu quinqueniu de 50 fl. v. a., ce se va repeti de cinci ori, in fine dreptu de pensiune conformu statutului in vigóre.

Profesór'a de lucru de mana femeiescu va obtine salariu anualu ficsu de 400 fl. v. a.

Brasiovu 8 Iuliu 1881 s. v. 3—3

Efori'a scóleloru romane centrale gr. or.

Cu *1 Iuliu st. v. 1881* s'a inceputu unu nou abonamentu la

„GAZET'A TRANSILVANIEI.“

Rogamu pe On. Domni prenumeranti ai fóiei nóstre, a grabi cu inoirea abonamentului pe semestrulu alu II-lea.

Spre mai mare inlesnire recomandamu a se lipí adres'a, sub care s'a tramisu fóia pêna acuma, pe dosulu cuponului dela asignatiunea postala.

Domnii noui abonanti sunt cu deosebire rogati a ne tramite adressele d-loru *esactu,* aratandu si *post'a cea mai aprópe* de loculu, unde locuiescu.

„Gazet'a Transilvaniei“ apare dela 1 Ianuariu 1881 de trei ori pe septemana.

Pretiulu abonamentului la „Gazet'a Transilvaniei“ este:

pentru Brasiovu: pe trei luni 2 fl., pe siése luni 4 fl., pe anu 8 fl.; — dusu in casa: pe trei luni 2 fl. 50 cr., pe siése luni 5 fl.; pe anu 10 fl.

pentru Austro-Ungari'a cu post'a: pe trei luni 2 fl 50 cr., pe siése luni 5 fl., pe anu 10 fl.,

pentru Romani'a si alte tieri esterne: pe trei luni 7 franci, pe siése luni 14 franci, pe anu 28 franci.

Cursulu de Bucuresci

dela 14/26 Iuliu 1881.

Valori	Scadenti'a Cupóneloru	Cumpera	Vinde
5% Rent'a Romana	1 Apr. 1. Ort.	91.—	92.—
6% Oblig. de Stat. convert. rurale	23 Apr. 23 Oct.	100.—	101.—
8% Oblig. domeniale 1871 .	1 Ian. 1 Iul.	—.—	—.—
6% Oblig. càiloru fer. rom.	1 Iuliu	105.—	106.—
7% Scrisuri funciare rurale	1 Iul. 1 Ian.	101.$\frac{1}{2}$	102.$\frac{1}{2}$
7% „ „ urbane	idem	100.—	101.—
8% Imprum. municipalu . .	idem	105.$\frac{1}{2}$	106.$\frac{1}{2}$
Oblig. casei de pensiune (lei 300, dobênda 10 lei). . .	1 Maiu 1 Nov.	225.—	235.—
Losuri municipale (20 lei) . .	cu premie	29.—	30.—
Act. Bancei Nationale rom. . .	1 Ian. 1 Iul.	1600	1650
Auru contra argintu		$\frac{5}{8}$	1.—
Auru contra bilete hipotec. .		$\frac{5}{8}$	1.—
Auru contra bil. de Banca nat		$\frac{5}{8}$	1.—
Florini Val. Austr.		2.16—	2.17—

Editoru: Iacobu Muresianu.
Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.
Tipografi'a: Ioanu Gött si fiiu Henricu.